

Kommenterad dagordning för ministerrådsmötet för rättsliga och inrikes frågor samt räddningstjänsten (RIF-rådet) den 2-3 december 2004

1. Godkännande av den preliminära dagordningen

Se bifogad preliminär dagordning.

2. Godkännande av A-punktlistan

Det föreligger ännu inte någon A-punktlista.

3. Utkast till rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut: rapport om förhandlingsläget (Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

En rapport om förhandlingsläget skall presenteras.

Dokument bifogas.

Bakgrund

KOM presenterade den 14 november 2003 ett förslag till rambeslut om ett europeiskt bevisupptagningsbeslut (COPEN 119). Faktapromemoria har lämnats till riksdagen. Förslaget förhandlas i rådsarbetsgruppen för straffrättsligt samarbete och ORDF har nu presenterat en rapport (progress report) som redogör för dessa förhandlingar.

Frågan har inte tidigare behandlats i EU-nämnden. Förslaget till rambeslut har endast varit uppe som en informationspunkt vid informella RIF-rådet 22-23 januari 2004.

Svensk ståndpunkt

S välkomnar presentationen.

4. Förslag till rådets beslut om utbyte av information från kriminalregister (Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

Målsättningen är att en politisk överenskommelse om inriktningen på förslaget skall kunna nås den 2-3 december 2004.

Bakgrund

Förslaget syftar till att förbättra de praktiska förutsättningarna för utbytet av information från kriminalregister som finns reglerat i Europarådets konvention från 1959 om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål. Förslaget syftar till att underlätta utbytet av informationen genom användandet av standardiserade förfaranden och formulär.

Frågan behandlades i EU-nämnden den 22 oktober inför RIF-rådet den 25-26 oktober.

Se vidare i bifogad promemoria och dokument.

Svensk ståndpunkt

S har en allmänt positiv inställning till förslaget. Vi ser inte några problem med att nå en politisk överenskommelse om det övergripande innehållet i beslutet.

5. Utkast till rambeslut om lagring av uppgifter (Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall ta ställning till frågan om rambeslutets omfattning.

Dokument bifogas.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets möte 25 mars 2004 antogs en förklaring om kampen mot terrorism. I förklaringen uppmanades EU:s råd att med prioritet hantera frågan om lagring av kommunikationstrafikuppgifter med ett antagande i juni 2005 som mål. I april 2004 presenterade Frankrike, Irland, Storbritannien och Sverige ett utkast till rambeslut om lagring av Internet- och teletrafik. Syftet med rambeslutet är att underlätta straffrättsligt samarbete mellan medlemsstaterna genom att säkra att trafikuppgifter som finns hos en operatör inte raderas eftersom de kan behövas för att förebygga, utreda, upptäcka och åtala för brott. Rambeslutet ålägger medlemsstaterna att se till att operatörer lagrar de uppgifter som omfattas av rambeslutet.

Frågan behandlades i EU-nämnden den 22 oktober inför RIF-rådet den 25-26 oktober. Frågan ströks emellertid från RIF-dagordningen.

Svensk ståndpunkt

Se bifogad promemoria.

6. Lägesrapport terrorism (Ju och Fö)

a) Interimsrapport från pågående terrorismutvärdering

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall notera rapporten.

Bakgrund

Med utgångspunkt i slutsatserna från RIF-rådets möte den 20 september 2001 beslutade rådet den 28 november 2002 att inrätta en ordning för utvärdering av rättssystemen och genomförandet av dem på nationell nivå i kampen mot terrorism.

Till ämne för den första utvärderingsrundan valdes samordning och informationsutbyte mellan brottsbekämpande myndigheter och underrättelseorgan speciellt gällande extrema islamistiska grupper och deras aktiviteter.

I Europeiska rådets deklaration från den 25 mars 2004 efterfrågades redovisning av de preliminära resultaten från den pågående utvärderingen till toppmötet i december 2005.

Innehåll

Rapporten summeras resultaten från utvärderingarna i de 15 "gamla" MS. Utvärderingen av de nya MS pågår fortfarande.

Utgångspunkten för utvärderingen har varit att de nationella åtgärderna och strukturerna är en del i ett nationellt system som alla bygger på specifika förutsättningar. Tanken har inte varit att föreslå större ändringar eller att förespråka harmoniseringar utan snarast att identifiera goda erfarenheter och lösningar som kan vara av generell nytta. Det speglas också i interimsrapportens 12 rekommendationer enligt vilka MS skall:

- tillförsäkra nationella arrangemang för samordning och informationsutbyte mellan alla relevanta organ
- se till att säkerhetstjänsterna kan ha tillgång, när så är lämpligt, till brottsbekämpande myndigheters databaser
- särskilt uppmärksamma hur användandet av underrättelseinformation i domstolar kan underlättas, t. ex genom särskild utvärdering på EU-nivå

- förse säkerhetstjänsterna med lämplig rättslig bas för att använda speciella utredningsmetoder
- fokusera på radikaliserings och rekryteringsfrågor och utbyta erfarenheter på detta område
- fördjupa utbytet av information om misstänkta personer och potentiella gärningsmän
- i större utsträckning använda sig av Europols analytiska arbetsfiler
- uppmärksamma terroristaspekter även på gränskontrollområdet
- tillförsäkra nationella strukturer för samordnade hotbildsanalyser som kan förmedlas regelbundet till relevanta mottagare
- underlätta utbytestjänstgöring mellan relevanta organ nationellt och med EU-nivån
- uppmana Europeiska polisakademien (CEPOL) att uppmärksamma terrorismaspekter i sina utbildningar
- samordna rättsliga myndigheter (åklagarväsendet) för att åstadkomma så enhetliga bedömningar som möjligt.

I tillägg till rekommendationerna listas också fyra ytterligare förslag som MS kan ta i beaktande. Det gäller utbyte av erfarenheter av hur stöd till moderat islam och interkulturella dialoger kan främjas, beredningsplaner för att hantera terroristattacker, utbildning i konsekvenshantering och nationell program för detsamma, samt etablerande av nationella permanenta arrangemang för krishantering (nationellt kriscenter eller likvärdiga lösningar), samt strategi för information till allmänheten.

Svensk ståndpunkt

S välkomnar interimrapporten och att den noteras av rådet. Rapporten är en viktig delredovisning av pågående utvärdering och kan ge rådet möjlighet att reagera på ev. brister utan att behöva invänta hela processen.

Rekommendationerna föranleder inga svenska lagändringar.

b) Kampen mot terrorismfinansiering

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall notera dokumentet innehållandes strategi i kampen mot terrorismfinansiering.

Bakgrund

Europeiska rådet begärde den 17-18 juni 2004 att rådet till december 2004 skulle ta ett samlat grepp för att ytterligare stärka kampen mot terrorismfinansiering. I det dokument som tagits fram av rådet efter samråd med KOM föreslås en strategi mot terrorismfinansiering.

Innehåll

De åtgärder som hittills vidtagits i kampen mot finansiering av terrorism ses över i strategin. Ett antal rekommendationer i syfte att stärka EU:s åtgärder på området ställs upp.

Svensk ståndpunkt

S välkomnar att dokumentet noteras av rådet. Kampen mot finansiering av terrorism är en viktig del i EU:s ansträngningar för en effektivare terrorismbekämpning. Strategins rekommendationer är allmänt hållna och listar i huvudsak sådant arbete som redan pågår eller skall påbörjas.

c) Utkast till rådsslutsatser om förhindrande av, förberedelser mot och konsekvenshantering av terroristattacker

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall godkänna rådsslutsatserna.

Bakgrund

Vid Europeiska rådets möte i juni 2004 antogs ett reviderat handlingsprogram för kampen mot terrorism, i vilket ett antal prioriterade områden pekades ut för åtgärder under 2004, bl.a. konsekvenshantering efter terroristattacker och skydd av kritisk infrastruktur.

För att följa upp bl.a. Europeiska rådets slutsatser från den 25 mars 2004 om kampen mot terrorism har kommissionen utarbetat fyra meddelanden, i vilka den presenterar sin syn på hur kampen mot terrorism skall föras inom fyra angivna områden:

1. Förhindrande, förberedelser och konsekvenshantering av terroristattacker¹
2. Förberedelser och konsekvenshantering i kampen mot terrorism²
3. Skydd av kritisk infrastruktur i kampen mot terrorism³
4. Angående förhindrande av och kamp mot finansiering av terrorism genom förbättrat informationsutbyte, förstärkt transparens och förbättrad spårbarhet av finansiella transaktioner.

Med utgångspunkt från det reviderade handlingsprogrammet för kampen mot terrorism och på basis av de tre första av kommissionens nämnda meddelanden har ordförandeskapet utarbetat ett utkast till rådsslutsatser om förhindrande och hantering av konsekvenser vid terroristattacker och skydd av infrastruktur. Under hösten 2004 har utkastet till rådsslutsatser behandlats av rådsarbetsgruppen för skydd och beredskap (PROCIV).

Innehåll

¹ COM (2004) 698 final

² COM (2004) 701 final

³ COM (2004) 702 final

I utkastet till rådsslutsatser föreslås att rådet tillsammans med kommissionen före den 1 juli 2006 skall inrätta integrerade krishanteringsarrangemang för EU-samordnad hantering av allvarliga kriser med gränsöverskridande verkningar.

Vidare föreslås att rådet stödjer kommissionens planer på att upprätta ett system som knyter ihop och samlar nuvarande varningssystem till ett övergripande system, kallat ARGUS, till vilket knyts ett centralt kriscentrum. Rådet föreslås vidare välkomna att kommissionen inrättar en varningsmekanism, *Law Enforcement Network* (LEN) i anslutning till EUROPOL.

Rådet föreslås stödja kommissionens förslag om ett särskilt program för skydd av kritisk infrastruktur, *European Programme for Critical Infrastructure Protection* (EPCIP), koncentrerat till gränsöverskridande slag av infrastruktur. I detta sammanhang föreslås också stöd till kommissionen för upprättande av ett varningssystem, *Critical Infrastructure Warning Information Network*, (CIWIN), avsett att stödja EPCIP.

Rådet föreslås inbjuda medlemsstaterna att uppgradera existerande databaser för skydd och beredskap (civil protection) liksom att i restriktiva former utbyta information om vacciner, sera och andra medicinska resurser som skulle kunna ställas till ett terroristdrabbat medlemslands förfogande.

Rådet föreslås inbjuda kommissionen att undersöka interoperabilitetsfrågorna och återkomma med förslag om så bedöms nödvändigt samt att se över och vid behov föreslå förbättringar i programmen för gemensam utbildning och övning.

Vid sitt möte den 16 november antog PROCIV utkastet till rådsslutsatser med granskningsreservationer från samtliga MS.

Ordförandeskapet avser att ta dokumentet som en A-punkt vid RIF-rådets möte för att därefter överlämnas till toppmötet den 17 december 2004.

Svensk ståndpunkt

Sverige kan godkänna ordförandeskapets utkast till rådsslutsatser.

d) Halvårsvisa strategiska dokument om terrorism

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall notera dokumentet.

Bakgrund

I enlighet med RIF-rådets slutsatser från den 20 september 2001 har den s.k. strategiska rapporten om terrorism delats upp i två delar, en om hotbildens utveckling och en strategisk med förslag till strategiska beslut.

Innehåll

Dokumentet bygger på ett seminarium, ”Cooperation between services on the civil preparedness for possible attacks against the civilian population with Chemical, Biological, Radiological or Nuclear (CBRN) agents”, som hölls i Haag 7-8 juli 2004 och behandlar ett antal rekommendationer om säkerhetstjänsternas roll i beredskapsarbetet som kan tas till vara i det fortsatta arbetet.

Svenskt ståndpunkt

S kan välkomna att rådet noterar dokumentet. Samarbete mellan olika myndigheter på nationell nivå och på EU-nivå för att på bästa sätt förebygga terroristattacker eller underlätta konsekvenshantering bör uppmuntras. De rekommendationer som listas kan tas upp och utvecklas under kommande ordförandeskap.

e) Gemensam hotbilsrapport (COTER/TWG) om rekrytering*Avsikt med behandlingen i rådet*

Rådet skall notera rapporten.

Bakgrund

Under ledning av innevarande ordförandeskap utarbetar andra och tredje pelarens rådsarbetsgrupper för terrorismsamarbete (COTER resp. TWG) varje halvår en sammanfattande hotbilsrapport om terroristhotet internationellt respektive i Europa. Underlaget utgörs till största delen av bidrag från MS. Denna rapport fokuserar särskilt på faktorer som främjar rekrytering in i terrorism (islamistisk fundamentalistisk terrorism för att vara precis), vilket ligger i linje med Europeiska rådets deklARATION om terrorism och handlingsplanen mot terrorism.

Innehåll

Även den gemensamma hotbilsanalysen under det irländska ordförandeskapet behandlade rekrytering och den nu aktuella rapporten kan ses som en fortsättning och fördjupning. Mycket av innehållet bygger på information som framkom vid ett särskilt seminarium i ämnet som andordnades i september. Ambitionen har varit att rapporten skall tjäna som riktlinje för hur man kan arbeta vidare med frågorna, både på nationell och internationell nivå.

Rapporten gör först en genomgång av fenomenet rekrytering, bakomliggande faktorer etc. och vilka motåtgärder som vidtagits nationellt och inom EU, bland annat nämns behovet av interkulturella dialoger och Europols arbete i frågan. Därefter görs också en genomgång hur rekryteringsaspekter har tagits upp i EU:s externa relationer, men redovisningen är vag.

Svensk ståndpunkt

S kan godkänna rapporten och att den noteras av rådet.

7. Rådsbeslut om informationsutbyte och samarbete angående terroristbrott (Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall anta rådsbeslutet.

Bakgrund

Efter terrordådet i Madrid den 11 mars 2004 underströks allmänt behovet av att intensifiera och effektivisera samarbete. Även kommissionen tog fasta på detta och presenterade ett förslag om utökat informationsutbyte, som bygger på ett tidigare rådsbeslut om genomförande av särskilda åtgärder avseende polissamarbete och rättsligt samarbetet i syfte att bekämpa terrorism (2002/48/RIF). Enligt detta tidigare beslut skall information utbytas om personer, grupper och enheter som anges i bilagan till rådets gemensamma ståndpunkt 2001/931/GUSP, dvs. EU:s gemensamma lista för frysning av tillgångar.

I det nya förslaget utvidgas lydelsen till att gälla alla terroristbrott som rör två eller flera medlemsstater. Utkastet har under hösten diskuterats på arbetsgruppsnivå.

Frågan har inte tidigare behandlats i EU-nämnden.

Se vidare i bifogad promemoria och dokument.

Svensk ståndpunkt

Förslaget om uppgiftsutbyte och samarbete mot terroristbrott bygger på ett redan existerande beslut vars räckvidd nu utsträcks. Eftersom informationsutbyte och förbättrat samarbete kan ses som förutsättningar för en effektivare terrorismbekämpning har Sverige välkomnat förslaget. I förhandlingsarbetet har fokus främst varit inriktad på att bevaka att förslaget i alla delar överensstämmer med svensk lagstiftning, framför allt när det gäller åklagarens oberoende ställning.

8. Rådets gemensamma ståndpunkt om överföring av vissa uppgifter till Interpol (förkomna eller stulna pass)(Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

Rådet skall godkänna rådets gemensamma ståndpunkt.

Bakgrund

I deklARATIONEN från den 25 mars 2004 om att bekämpa terrorism uppdrog Europeiska rådet instruktioner till rådet att skapa ett system för utbyte av information om stulna pass mellan Schengens informationssystem (SIS) och Interpols databas. Då det för närvarande inte är möjligt enligt Schengenkonventionen att överföra information direkt från SIS till Interpol har MS enats om att genomföra Europeiska rådets uppdrag i två steg. Det första steget innebär att MS bilateralt överför uppgifter från sina register till Interpol och det andra steget innebär att det görs en direkt överföring från SIS till Interpol. Det andra steget kommer att genomföras i nästa generation av SIS (SISII) och detta förutsätter en ändring av Schengenkonventionen. Den gemensamma ståndpunkten avser genomförandet av det första steget.

En bilateral överföring av information till Interpol bedöms inte kräva någon ändring av svensk lagstiftning. Enighet råder om att Europeiska rådets mandat skall implementeras i två steg: först bilateral överföring och i nästa fas via SIS II.

Förslaget

Förslaget innebär att när uppgifter om stulna pass förts in i relevant nationell databas eller SIS skall dessa uppgifter också överföras till Interpols databas. Skall överföring från SIS ske till Interpol krävs en ändring av Schengenkonventionen.

Förslagets genomförande kan innebära ökad resursåtgång vid Rikspolisstyrelsen. Kostnaderna beräknas emellertid ligga inom ramarna för tilldelade budgetmedel.

Behandling i Coreper väntas. Dokument inför det tillfället är under utarbetande. Något dokument har således ej heller presenterats inför rådsmötet.

Frågan har inte tidigare behandlats av EU-nämnden.

Svensk ståndpunkt

Sverige är positiv till att överföra uppgifter om stulna pass till Interpol och ställer sig bakom tvåstegslösningen då överföring via SIS f.n. inte är legalt möjligt.

9. Förberedelse av möte på ministernivå mellan rådet (rättsliga och inrikes frågor) och Västra Balkan den 3 december 2004 (Ju)

Avsikt med behandlingen i rådet

Som en förberedelse inför mötet på ministernivå mellan rådet och Västra Balkan den 3 december skall rådet godkänna förslag till gemensamt uttalande. Dokument bifogas.

Bakgrund

På brittiskt initiativ hölls i november 2002 en konferens i London om organiserad brottslighet med anknytning till Västra Balkan.

Representanter för över 30 länder och internationella organisationer deltog. Syftet med konferensen var att diskutera åtaganden av Balkanländerna för att förbättra kampen mot organiserad brottslighet.

Under det italienska ordförandeskapet inrättades en expertgrupp, Ordförandeskapets vänner, som skulle se över och föreslå åtgärder för samordning och effektivisering av EU:s och medlemsstaternas insatser på Västra Balkan.

Ordförandeskapets vänner presenterade sin rapport i oktober 2004. Rapporten ger en överskådlig bild av insatserna på Västra Balkan och problemen i samordningen samt lämnar rekommendationer om åtgärder för att förbättra situationen. Rapporten ger en tydlig signal att EU måste agera snabbt och kraftfullt för att dels ge ett bättre stöd till Västra Balkanländerna, dels bättre samordna och effektivisera både EU:s egna och medlemsstaternas bilaterala insatser.

Parallellt med de olika samarbetsprojekten inom EU har Västra Balkanländerna utarbetat särskilda handlingsplaner för kampen mot den organiserade brottsligheten. Handlingsplanerna presenterades vid det gemensamma ministermötet i anslutning till rådsmötet i december 2003. Arbetet med implementeringen av handlingsplanerna har pågått sedan hösten 2003. Det gemensamma ministermötet den 3 december 2004 är det andra uppföljningsmötet.

Rådet antog vid sitt möte den 19 november slutsatser inför det gemensamma ministermötet med innebörden att bl.a. utveckla och effektivisera operativt samarbete samt utbyte av information och underrättelseverksamhet om organiserad brottslighet med anknytning till eller ursprung i Västra Balkan, stärka befintliga strukturer och uppmuntra och stödja Västra Balkanländerna och sydöstra Europa att utveckla nationell och regional kapacitet genom implementeringen av handlingsplanerna samt genom verksamheten i South Eastern Europe Cooperative Initiative (SECI) Transborder Crime Centre och nätverket South Eastern European Prosecutor Advisory Group (SEEPAG).

Ordförandeskapet har lagt fram ett förslag till gemensamt uttalande där EU välkomnar framstegen i Västra Balkan-länderna men också betonar vikten av fortsatta ansträngningar att bygga upp operativ kapacitet och även på annat sätt stärka kampen mot organiserad brottslighet.

Frågan är tidigare behandlad vid samråd med EU-nämnden den 12 november 2004 samt inför rådsmötet i december 2003 då motsvarande gemensamma ministermöte ägde rum och inför rådsmötet i februari 2004.

Svensk ståndpunkt

S kan godkänna förslaget till gemensamt uttalande.

10. Övriga frågor

-

GEMENSAMMA KOMMITTÉN PÅ MINISTERNIVÅ

1. Utkast till rambeslut om förenklat uppgifts- och underrättelseutbyte mellan de brottsbekämpande myndigheterna i Europeiska unionens medlemsstater, särskilt i fråga om grova brott, inbegripet terroristdåd (Ju)

Ordförandeskapet meddelade vid mötet i Artikel 36- kommittén den 22 november att punkten stryks från dagordningen.

2. Införande av biometriska kännetecken i viseringar och uppehållstillstånd (UD)

Ordförandeskapet har meddelat att punkten blir en A-punkt.

* * *